

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ - ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑΣ 9-11 (2^{ος} όροφος) ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ:210-8259140-1-FAX: 210-8259235
KIN:6977506705

E-mail: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗ

*Επί του υποβληθέντος προς την Ε.Δ.Ε.Υ.Α.,
με αριθμ. πρωτ. εισ. 1799/7-3-2012,
υποβληθέντος, από τη Δ.Ε.Υ.Α., ερωτήματος*

ΕΡΩΤΑΤΑΙ:

«Παρακαλούμε όπως μας απαντήσετε εγγράφως στα εξής:

- 1- Εάν ισχύει η Συλλογική Σύμβαση εργασίας της Π.Ο.Ε. – Δ.Ε.Υ.Α.
- 2- Εάν ισχύει το άρθρο 8 που αφορά παροχές σε είδος (είδη ένδυσης, προμήθεια γάλακτος).
- 3- Η αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης εργαζομένων, η οποία ανέρχεται στα 15.000 € εξακολουθεί να ισχύει ως έχει, εάν όχι ποια η αλλαγή;
- 4- Όσον αφορά την καταβολή τηλεφωνικής αναμονής υπερωρίας εργαζομένων αν ισχύει καθώς και για την καταβολή υπερεργασίας των εργαζομένων στις Δ.Ε.Υ.Α. (ΝΠΙΔ) σύμφωνα με τον ν.4024/2011».

Επί των ως άνω ερωτημάτων, έχω να σημειώσω τα εξής:

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1. Σύμφωνα με το **άρθρο 4 του ν.4024/2011**, «Σύστημα βαθμολογικών προαγωγών και μισθολογικής εξέλιξης των υπαλλήλων του κράτους, των ΟΤΑ Α και Β βαθμού και άλλων φορέων του Δημοσίου τομέα και συναφείς διατάξεις,

«Πεδίο εφαρμογής

1. Στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου υπάγονται οι μόνιμοι και δόκιμοι πολιτικοί υπάλληλοι και οι υπάλληλοι με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ):

α) του Δημοσίου,

β) των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) πρώτου και δεύτερου βαθμού,

γ) των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), συμπεριλαμβανομένου του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων (Ο.Γ.Α).

Επίσης υπάγονται:

α) οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης,

β) οι υπάλληλοι της Γραμματείας των Δικαστηρίων και Εισαγγελιών, των Έμμισθων Υποθηκοφυλακείων και Κτηματολογικών Γραφείων της χώρας,

γ) οι ιατροί υπηρεσίας υπαίθρου και οι μόνιμοι αγροτικοί ιατροί,

δ) οι υπάλληλοι της Βουλής, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στον Κανονισμό της, και της Προεδρίας της Δημοκρατίας με την επιφύλαξη των οριζομένων στο π.δ. 351/1991 (Α1 21), όπως ισχύει,

ε) οι διοικητικοί υπάλληλοι των Ανεξάρτητων Αρχών, της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και της Επιτροπής Λογιστικής Τυποποίησης και Ελέγχων,

στ) οι υπάλληλοι των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (Π.Ε.Δ.), της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.) και της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος (ΕΝ.Π.Ε.),

ζ) οι υπάλληλοι και, με την επιφύλαξη της επόμενης παραγράφου, οι θρησκευτικοί λειτουργοί των νομικών προσώπων της Ανατολικής

Ορθοδόξου Εκκλησίας του Χριστού, των εξομοιούμενων προς αυτά κατά την παράγραφο 3, του άρθρου 63, του ν.3801/2009 (Α` 163) των λοιπών εκκλησιών, δογμάτων και κατά το άρθρο 13 του Συντάγματος γνωστών θρησκειών, που επιβαρύνουν τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

2. Υπάλληλοι και λειτουργοί που δεν εμπίπτουν ευθέως στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου, το προσωπικό της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών, καθώς και οι κατηγορίες υπαλλήλων ή λειτουργών που υπάγονται στο Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Μέρους Β` του ν. 3205/2003 (Α` 297) εξαιρούνται από το Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 17».

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν.173/1967, Αποζημίωση απολυόμενων δημοσίου κλπ, «2. Εις ας περιπτώσεις εργοδότης τυγχάνει το Δημόσιον ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή Τράπεζαι ή Επιχειρήσεις και Οργανισμοί κοινής ωφελείας (ΔΕΗ, ΟΤΕ, Εταιρείαι Υδάτων κλπ.) ή Επιχειρήσεις επιχορηγούμεναι υπο του Κράτους, η υπό του Νόμου 2112 ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως οφειλομένη αποζημίωσις δεν δύναται να υπερβαίνει εις πάσαν περίπτωσιν το ποσόν των "240.000 δραχμών", καταργουμένης πάσης αντιθέτου ειδικής διατάξεως νόμου ή συμβάσεως οιασδήποτε μορφής ή τυχον υπάρχοντος εθίμου.

***** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Το ανώτατο όριο αποζημίωσης αυξήθηκε διαδοχικά με το άρθρο 1 του ΝΔ 207/1974 (Α 362) σε 600.000 δραχμ., με το άρθρο 24 του Ν. 1082/1980 ΦΕΚ Α 250 σε 1.000.000, με το άρθρο 24 του Ν. 1545/1985 ΦΕΚ Α 91 σε 1.150.000, το άρθρο 33 Ν.1876/1990 σε 1.500.000 δρχ. και σε 15.000 ευρώ με το άρθρ.21 παρ.13 Ν.3144/2003, ΦΕΚ Α 111/8.5.2003.**

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ:** Σύμφωνα με το άρθρο 1 του ΝΔ 618/1970 (ΦΕΚ Α 171): "1. Τα υπό των διατάξεων της παρ.2 του άρθρου 2 και του άρθρου 3 του Α.Ν.173/1967 "περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του Α.Ν. 99/67 περί ελέγχου ομαδικών απολύσεων κλπ." **τιθέμενα ανώτατα όρια αποζημιώσεως ισχύουν δια πάσαν περίπτωση οφειλομένης, δυνάμει γενικής ή ειδικής διατάξεως νόμου ή κανονισμού ή συμβάσεως, αποζημιώσεις εις τους αποχωρούντας, απομακρυνομένους ή απολυομένους υπαλλήλους και εργάτας του Δημοσίου, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοικήσεως, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Τραπεζών, Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας ή Επιχειρήσεων επιχορηγούμενων υπό του Κράτους, εφ'οιαδήποτε σχέσει εργασίας μετ'αυτών συνδεομένων, καταργουμένης πάσης αντιθέτου γενικής ή ειδικής διατάξεως νόμου, κανονισμού, συμβάσεως οιασδήποτε μορφής και εθίμου...».**

3. Σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ.5 ν. 3833/2010, Μείωση των αποδοχών στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, «5. Οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, **αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά**, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητική απόφαση ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία **προβλεπόμενα των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση, σε Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που ανήκουν στο κράτος "σε Ν.Π.Δ.Δ. ή σε Ο.Τ.Α." ή επιχορηγούνται τακτικά από τον Κρατικό Προϋπολογισμό "σε ποσοστό τουλάχιστον 50% του προϋπολογισμού τους" ή είναι δημόσιες επιχειρήσεις κατά την έννοια των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 1 του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α), μειώνονται κατά ποσοστό επτά τοις εκατό (7%). Τα επιδόματα των Χριστουγέννων, Πάσχα και αδείας μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%), αντίστοιχα. Από τη μείωση του πρώτου εδαφίου της**

παραγράφου αυτής εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεδεμένα με το ανθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους. **Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής, καθώς και της παραγράφου 4 κατισχύουν κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας».**

4. Σύμφωνα με το **άρθρο 3 του ν.3845/2010**, Μέτρα για τη μείωση των δημοσίων δαπανών, «4. Οι πάσης φύσεως τακτικές αποδοχές, επιδόματα, αποζημιώσεις και αμοιβές γενικά, καθώς και τα με οποιαδήποτε άλλη ονομασία οριζόμενα και από οποιαδήποτε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρο συλλογικής σύμβασης εργασίας, ή διαιτητική απόφαση, ή με ατομική σύμβαση εργασίας ή συμφωνία προβλεπόμενα, των εργαζομένων χωρίς εξαίρεση στους φορείς του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 5 του άρθρου 1 του ν. 3833/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, μειώνονται κατά ποσοστό τρία τοις εκατό (3%).

Από τη μείωση του προηγούμενου εδαφίου εξαιρούνται τα επιδόματα που συνδέονται με την οικογενειακή κατάσταση ή την υπηρεσιακή εξέλιξη, καθώς και τα συνδεδεμένα με το ανθυγιεινό ή επικίνδυνο της εργασίας τους και το μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών τους.....

8. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων κατισχύουν κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης ή ρήτρας ή όρου συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας».

5. Σύμφωνα με το **άρθρο 2 της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου της 28-2-2012, (ΦΕΚ Α 38)**, «1. Οι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας συνάπτονται εφεξής για ορισμένο χρόνο ισχύος, η διάρκεια του οποίου δεν

μπορεί να είναι μικρότερη από ένα (1) έτος και δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη.

2. Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που βρίσκονται σε ισχύ, ήδη 24 μήνες μέχρι την 14-2-2012, ή και περισσότερο, λήγουν στις 14-2-2013.

3. Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που την 14-2-2012 βρίσκονταν σε ισχύ για χρονικό διάστημα μικρότερο των 24 μηνών, λήγουν με τη συμπλήρωση τριών ετών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του, εκτός κι αν καταγγελθούν νωρίτερα κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 του ν.1876/1990 (Α 27).

4. Οι κανονιστικοί όροι Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας που θα λήξει ή θα καταγγελθεί, εξακολουθούν να ισχύουν επί ένα τρίμηνο από τη λήξη ή την καταγγελία τους. Κανονιστικοί όροι Συλλογικής Σύμβασης που έχει ήδη λήξει ή καταγγελθεί ισχύουν για ένα τρίμηνο από την ισχύ του ν. 4046/2012. Με την πάροδο του τριμήνου και εφόσον εν τω μεταξύ δεν έχει συναφθεί νέα Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, εξακολουθούν να ισχύουν από τους κανονιστικούς αυτούς όρους αποκλειστικώς οι όροι εκείνοι που αφορούν α) τον βασικό μισθό ή το βασικό ημερομίσθιο και β) τα επιδόματα ωρίμανσης, τέκνων, σπουδών και επικινδύνου εργασίας, εφόσον τα επιδόματα αυτά προβλέπονταν στις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που έληξαν ή καταγγέλθηκαν, ενώ παύει αμέσως να ισχύει κάθε άλλο προβλεπόμενο σε αυτές επίδομα. Η προσαρμογή των συμβάσεων στις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου γίνεται χωρίς να απαιτείται προηγούμενη σύμφωνη γνώμη των εργαζομένων. Οι όροι του τρίτου εδαφίου που διατηρούνται, εξακολουθούν να ισχύουν μέχρις ότου αντικατασταθούν από εκείνους της νέας Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας ή της νέας ή της τροποποιημένης ατομικής σύμβασης».

ΥΠΑΓΩΓΗ:

6. Οι Δ.Ε.Υ.Α., με βάση τη γραμματική ερμηνεία της ως άνω διάταξης του α.4 του ν.4024/2011, δεν εμπίπτουν άμεσα στο σύστημα βαθμολογικής και μισθολογικής εξέλιξης που αφορά το Δημόσιο, τους ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού και τους φορείς του λοιπού στενού Δημοσίου τομέα, που αναλυτικά αναφέρονται στο συγκεκριμένο άρθρο, αλλά ούτε και έμμεσα. Συγκεκριμένα, όπου ο νομοθέτης ήθελε να υπαγάγει τις Δ.Ε.Υ.Α. (ΝΠΙΔ που ανήκουν σε ΟΤΑ) στις διατάξεις του Ν.4024/2011, το έκανε **ρητώς και για συγκεκριμένα ζητήματα, (ήτοι **α. 21** σχετικά με τις αμοιβές συλλογικών οργάνων, **α. 29 παρ.2, α.31** σχετικά με τα ανώτατα όρια αμοιβών και **α.34** για την εφεδρεία), έτσι ώστε να μην δημιουργούνται αμφιβολίες για ενδεχόμενη αναλογική εφαρμογή και άλλων διατάξεων στις Δ.Ε.Υ.Α. **Επιχείρημα** υπέρ της άποψης αυτής συνιστά, άλλωστε, και η ως άνω ρητή διάταξη της **παρ. 2 του α.4 του Ν.4024/2011, κατά την οποία «υπάλληλοι και λειτουργοί που δεν εμπίπτουν ευθέως στις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου,.... εξαιρούνται από το Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.....»**. Έτσι λοιπόν, όταν π.χ. στην παράγραφο 3 του α. 31 του Ν.4024/2011, προβλέπεται αναλογική εφαρμογή για τις Δ.Ε.Υ.Α. , αυτή αφορά **αποκλειστικά** τη ρύθμιση του ζητήματος των ανώτατων ορίων αποδοχών και **τίποτα άλλο**.**

Αυτό επιβεβαιώνεται, άλλωστε, και από τη διάταξη της **παρ. 9 του α.31 του Ν.4024/2011**, σύμφωνα με την οποία, «§9. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κεφαλαίου **καταργείται** κάθε γενική ή ειδική διάταξη ή ρήτρα ή όρος συλλογικής σύμβασης εργασίας, διαιτητικής απόφασης ή ατομικής σύμβασης εργασίας ή συμφωνίας, που καθορίζει αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές ή απολαβές που υπερβαίνουν τα ανώτατα κατά περίπτωση όρια που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.

Ενώ επίσης, σύμφωνα με την παρ. 1 του α.32 του ν.4024/2011, «1. Από την Έναρξη ισχύος των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη κατά το μέρος που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

Όπου σε διατάξεις νόμων, διαταγμάτων ή άλλων κανονιστικών πράξεων, γίνεται παραπομπή σε διατάξεις που καταργούνται σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο νοείται ως παραπομπή στις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου που ρυθμίζουν το αντίστοιχο θέμα.

Επιδόματα ή παροχές που προβλέπονται από τις καταργούμενες διατάξεις και τα οποία, κατά παραπομπή άλλων διατάξεων, χορηγούνται σε λειτουργούς ή υπαλλήλους, που δεν υπάγονται στο Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου, εξακολουθούν να καταβάλλονται με τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζουν οι παραπεμπόμενες διατάξεις με εξαίρεση την Οικογενειακή παροχή, η οποία υπολογίζεται και καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17».

Εν προκειμένω, από όλα τα ως άνω, συνδυαστικά ερμηνευόμενα, προκύπτει σαφώς ότι, με το νόμο 4024/2011 καταργείται κάθε γενική ή ειδική διάταξη, στο βαθμό όμως μόνο, που ρυθμίζει θέματα που διέπονται από τις διατάξεις του. Για όλα τα λοιπά ζητήματα που εκφεύγουν του πεδίου εφαρμογής του, εξακολουθεί να εφαρμόζεται ως είχε, έως την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, η σχετική νομοθεσία. Ειδικότερα, όσον αφορά στις Δ.Ε.Υ.Α., δεδομένου ότι στο ν.4024/2011 δεν υπάρχει κάποια ειδική γι' αυτές πρόβλεψη σχετικά με παροχές σε είδος ή με την υπερωριακή εργασία των εργαζομένων, και παράλληλα οι Δ.Ε.Υ.Α. δεν εμπίπτουν στο Β Κεφάλαιο του ως άνω νόμου που ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα, θα εφαρμοστεί για τις Δ.Ε.Υ.Α., ως είχε, μέχρι τη δημοσίευση του νόμου αυτού, η σχετική εργατική νομοθεσία, ήτοι Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας, ΟΕΥ κλπ.

Στο σημείο αυτό βέβαια, επισημαίνεται ότι τα ως άνω ισχύουν με την επιφύλαξη της ως άνω διατάξεως του α.2 της Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου της 28-2-2012, σύμφωνα με την οποία η εφαρμοζόμενη εν προκειμένω, Κλαδική Συλλογική Σύμβαση για τους εργαζομένους στις Δ.Ε.Υ.Α., που έχει έναρξη ισχύος την 1-1-2010, λήγει στις 14-2-2013.

7. Τέλος, όσον αφορά στην αποζημίωση λόγω συνταξιοδότησης, αυτή, στο πλαίσιο της ως άνω λογικής, εξακολουθεί να καταβάλλεται ως είχε για τους εργαζομένους στη Δ.Ε.Υ.Α., υφιστάμενη, ωστόσο, τις προβλεπόμενες από τις διατάξεις των ν.3833/2010 και 3845/2010 περικοπές ύψους, αντίστοιχα και διαδοχικά, ποσοστού 7% και 3%.

Αθήνα, 12-3-2012

Ο γνωμοδοτών Δικηγόρος

Πάνος Ζυγούρης